Európai Parlament
2024-2029

Külügyi Bizottság

2025/2167(INI)

12.01.2026

JELENTÉSTERVEZET

az Európai Parlamentnek a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 81. ülésszakáról szóló ajánlásáról
(2025/2167(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: Andrey Kovatchev

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT AJÁNLÁSTERVEZETE 3

INDOKOLÁS 8

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL 9

AZ EURÓPAI PARLAMENT AJÁNLÁSTERVEZETE

a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez / az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez intézett, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 81. ülésszakáról
(2025/2167(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az ENSZ Alapokmányára,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 21., 34. és 36. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 208., 214. és 220. cikkére,

– tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 80. ülésszakára,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az ENSZ80-kezdeményezésről szóló, 2025. július 18-i 79/318. számú határozatára,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „Az átfogó, igazságos és tartós béke előmozdítása Ukrajnában” című, 2025. február 24-i ES-11/7. számú határozatára,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a vallás és meggyőződés szabadságáról szóló, 2024. december 17-i 79/174. számú határozatára,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a jövőt szolgáló paktumról szóló, 2024. szeptember 22-i 79/1. számú határozatára,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének az Európai Uniónak az ENSZ munkájában történő részvételéről szóló, 2011. május 10-i 65/276. számú határozatára,

– tekintettel az ENSZ-főtitkár „Shifting Paradigms: United to Deliver” („Paradigmaváltás: összefogás a célok elérése érdekében”) című, 2025. szeptember 18-i jelentésére,

– tekintettel az ENSZ főtitkárának a 2026-ra javasolt programköltségvetésre és a békefenntartó műveletek 2025/26-os időszakra vonatkozó támogatási számlájának felülvizsgált becsléseiről szóló, 2025. szeptember 4-i jelentésére,

– tekintettel az ENSZ-főtitkár „Report of the mandate implementation review” („A megbízatás végrehajtásának felülvizsgálatáról szóló jelentés”) című, 2025. július 31-i jelentésére,

– tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 75. és 76. ülésszaka kapcsán a Tanácshoz intézett, 2021. június 9-i ajánlására[1],

– tekintettel „Az EU és az ENSZ közötti, a békére és biztonságra irányuló stratégiai partnerség továbbfejlesztése: a 2025 és 2028 közötti időszakra vonatkozó közös prioritások” című, 2025. október 20-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az ENSZ-ben az ENSZ Közgyűlésének 80. ülésszakán, 2025. szeptember és 2026. szeptember között képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2025. június 23-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az ENSZ emberi jogi fórumain 2025-ben képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2025. január 27-i tanácsi következtetésekre,

– tekintettel az Európai Tanács 2025. március 20-i következtetéseire,

– tekintettel eljárási szabályzata 121. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0000/2025),

A. mivel a jelenlegi geopolitikai környezetben döntő fontosságú a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartása és megerősítése, valamint a kormányközi szervezetek hatékony működésének biztosítása;

B. mivel a multilaterális rendszer egyre növekvő fenyegetésekkel néz szembe, például a globális béke- és biztonsági struktúra, többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsa (ENSZ BT) elleni orosz támadásokkal, Kína növekvő befolyásával és az Egyesült Államok nemzetközi szervezetekben való részvételének átalakításával, valamint az olyan kritikus területeket érintő finanszírozás csökkentésével, mint a humanitárius segítségnyújtás, az oktatás, az egészségügy és a békeépítés;

1. a következő ajánlásokat fogalmazza meg a Tanács, a Bizottság, illetve a Bizottság alelnöke / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője felé:

A multilateralizmus megőrzése és megerősítése

(a) továbbra is támogassák a hatékony multilateralizmust, amelynek középpontjában az ENSZ áll, mozdítsák elő és védjék a nemzetközi jogot, és tartsák fenn az ENSZ Alapokmányában foglalt szabályokat és alapelveket, beleértve a szuverenitást, a területi integritást, a politikai függetlenséget, az önrendelkezést, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét;

(b) továbbra is szilárdan védelmezzék az egyetemes emberi jogok, a demokrácia, az emberi méltóság, az egyenlőség és a jogállamiság tiszteletben tartását, védelmét és érvényesítését, összhangban az ENSZ emberi jogi fórumain képviselendő uniós prioritásokról szóló 2025. évi tanácsi következtetésekkel;

(c) erősítsék meg a multilaterális szervezetek alapvető szerepét, amelyek a

[1] HL C 67., 2022.2.8., 150. o.

konfliktusrendezés és a globális kormányzás nélkülözhetetlen platformjai;

Az ENSZ rendszerének reformja

(d) támogassák az ENSZ rendszerének ambiciózus reformjait, és mozdítsák elő az ENSZ80 reformprogramját, biztosítva egy hatékonyabb, eredményesebb, átláthatóbb, pénzügyileg fenntarthatóbb és reagálóképesebb ENSZ-t, amely képes kezelni a jelenlegi és a felmerülő globális kihívásokat;

(e) támogassák az ENSZ BT átfogó reformját annak érdekében, hogy az hatékonyabbá, inkluzívabbá, átláthatóbbá, demokratikusabbá és elszámoltathatóbbá váljon, biztosítva, hogy jobban tükrözze napjaink globális realitásait, olyan feltételeket teremtve, amelyek szigorúan korlátozzák a vétó alkalmazását, amikor az megakadályozza az ENSZ alapvető intézkedéseit, azzal a céllal, hogy a jövőben teljes mértékben eltöröljék azt;

(f) ösztönözzék arra a tagállamokat, hogy hangolják össze fellépéseiket az ENSZ szervein és ügynökségein belül, és törekedjenek az ENSZ különleges előadói rendszerének reformjára; fogadjanak el olyan eljárásokat, amelyekkel hatékonyan kezelhetők az ENSZ ügynökségeinek megbízatását veszélyeztető esetleges elfogultságok és hatékonysági problémák, biztosítva a személyzet megfelelő átvilágítását és felügyeletét, valamint adott esetben eltávolítását;

(g) folytassák a partnerekkel, például az Egyesült Államokkal folytatott együttműködés megerősítését a konszenzus kialakítása és a hatékony multilaterális rend előmozdítása érdekében;

(h) emlékeztessék az ENSZ BT-t a nemzetközi béke és biztonság fenntartásával és a nemzetközi jog megsértése esetén az elszámoltathatóság biztosításával kapcsolatos felelősségére, és tárják fel, hogy miként lehetne megerősíteni az ENSZ Közgyűlésének szerepét ezen a területen egy uniós típusú, minősített többségi szavazási rendszer alkalmazásával, amelynek értelmében az ENSZ Közgyűlésének azon határozatai, amelyeket a népesség kétharmadát képviselő tagok kétharmados többsége szavaz meg, kötelező érvényűnek minősülnek;

Béke és biztonság

(i) erősítsék meg, hogy elítélik Oroszország Ukrajna elleni jogellenes agressziós háborúját és a globális béke és biztonság struktúrája, többek között az ENSZ BT eszközei elleni támadásait; támogassák a teljes tűzszünetet a polgári szenvedés enyhítése érdekében, valamint az átfogó, igazságos és tartós békét Ukrajna számára, beleértve az ENSZ Alapokmányán és a nemzetközi jogon alapuló szilárd biztonsági garanciákat, biztosítva ugyanakkor a háborús bűncselekmények teljes körű elszámoltathatóságát; támogassák az ENSZ-t olyan jogi mechanizmusok meghatározásában, amelyekkel a befagyasztott orosz vagyon mozgósítható Ukrajna újjáépítése érdekében anélkül, hogy az EU tagállamaira pénzügyi terhet róna;

(j) fejezzék ki aggodalmukat a Közel-Keleten tapasztalható fokozott konfrontáció kockázata, valamint Irán és regionális helyettesítő erői destabilizáló szerepe

miatt; fokozzák a diplomáciai erőfeszítéseket a többoldalú fórumokon, és törekedjenek szorosabb együttműködésre az EU régióbeli partnereivel a dezeszkaláció, az újjáépítés és az érdemi párbeszéd támogatása érdekében; sürgessék az összes szereplőt, hogy tegyenek eleget a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeiknek a kétállami megoldáson alapuló tisztességes, átfogó és tartós béke elérése érdekében;

(k) aktívan vegyenek részt a Tajvani-szorosban és a Dél-kínai-tengeren tapasztalható helyzet további eszkalálódását megakadályozó diplomáciai erőfeszítésekben, és ellenezzék a status quo bármilyen egyoldalú megváltoztatását; működjenek együtt a hasonlóan gondolkodó partnerekkel a régió stabilitásának megerősítése érdekében; hangsúlyozzák, hogy a 2758. sz. ENSZ-határozat nem határozza meg a Kínai Népköztársaság Tajvan feletti szuverenitását, és fokozottan támogassák Tajvan nemzetközi szervezetekben való érdemi részvételét;

(l) továbbra is működjenek együtt az ENSZ-szel a globális biztonsági kihívások konfliktusmegelőzés, közvetítés, békeépítés és válságkezelés révén történő kezelése érdekében, EU és az ENSZ közötti, a békére és biztonságra irányuló stratégiai partnerséggel összhangban; ismerjék el az ENSZ békeműveleteinek alapvető fontosságú szerepét, és használják ki a műveletek jövőjéről szóló felülvizsgálatot annak biztosítására, hogy azok napjaink biztonsági környezetéhez igazodjanak;

(m) ismerjék el az új fegyverkezési versenyből és a globális leszerelési erőfeszítések gyengüléséből eredő súlyos kockázatokat, amelyek nagyrészt Oroszország, Kína és Észak-Korea nukleáris jelenlétének fokozódásából erednek; továbbra is védjék és erősítsék meg a nonproliferációt és a fegyverzet-ellenőrzést szabályozó multilaterális kereteket, valamint a fegyverek és a kettős felhasználású termékek és technológiák kivitelét szabályozó kereteket; támogassák és erősítsék meg a vegyi és biológiai fegyverek gyártása, felhalmozása és felhasználása elleni többoldalú eszközöket;

Fenntartható fejlődés és emberi jogok

(n) folytassák az emberi jogokon alapuló megközelítés beépítését a fenntartható fejlődés koncepciójába; hangsúlyozzák, hogy az EU vezető szerepet tölt be a tekintetben, hogy a világon a legtöbb hivatalos fejlesztési támogatást nyújtja; továbbra is használják ki a Global Gateway stratégiát mint a versengő infrastrukturális kezdeményezések fenntartható, átlátható, demokratikus és értékalapú alternatíváját, amely hozzájárul a fenntartható fejlődési célok eléréséhez azáltal, hogy előmozdítja a kölcsönös növekedést, a gazdasági tevékenységet és a munkahelyteremtést a partnerországokban, miközben megerősíti az EU stratégiai autonómiáját, geopolitikai pozícióját és globális hitelességét;

(o) egyértelműen újfent erősítsék meg, hogy az ENSZ-egyezményekben rögzített valamennyi emberi jogot teljes mértékben tiszteletben kell tartani; szólítsák fel az ENSZ-t, hogy ítélje el az e jogokat aláásó globális tendenciákat, beleértve az

emberi jogok növekvő marginalizálódását és a civil társadalom mozgásterének szűkülését;

(p) kezeljék prioritásként a dezinformáció elleni küzdelmet, amely az online óriásplatformok által alkalmazott algoritmusokon alapuló felerősítés révén terjed, a megfelelő biztosítékok nélküli nagy nyelvi modellek növekvő használatát, a rosszindulatú külföldi szereplők általi kiaknázásukat, valamint azt, hogy a nagy technológiai vállalatok nem teljesítik az e területre vonatkozó hatályos jogszabályok szerinti kötelezettségeiket, aláásva a demokráciát és a választási folyamatokat;

(q) erősítsék meg a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdítását, és szólítsanak fel határozottabb intézkedésekre a vallási és egyéb kisebbségek, köztük a keresztény közösségek védelme érdekében;

(r) erősítsék meg az EU azon kötelezettségvállalását, hogy partnereivel együtt előmozdítja a globális egészségügyet;

°

° °

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.

INDOKOLÁS

Tekintettel a növekvő globális instabilitásra, a többszörös konfliktusokra és válságokra, valamint a multilaterális rendszert fenyegető növekvő veszélyekre, döntő fontosságú a szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartása és megerősítése, valamint a kormányközi szervezetek hatékony működésének biztosítása. A jelentés hangsúlyozza, hogy támogatni kell a hatékony, szabályokon alapuló multilaterális rendet, amelynek középpontjában az ENSZ áll, elő kell mozdítani és meg kell védeni a nemzetközi jogot, valamint fenn kell tartani az ENSZ Alapokmányában foglalt szabályokat és alapelveket, miközben egy olyan hatékonyabb, eredményesebb, átláthatóbb, pénzügyileg fenntarthatóbb és reagálóképesebb ENSZ kialakításán kell munkálkodni, amely képes megfelelni a jelenlegi és a felmerülő globális kihívásoknak.

A jelentés emlékeztet az EU emberi jogok, fenntartható fejlődés és többoldalú együttműködés iránti elkötelezettségére, hangsúlyozva az EU vezető szerepét a fejlesztési támogatás terén, a fenntartható fejlődési célok elérését elősegítő támogatását, valamint a dezinformáció elleni küzdelem, az alapvető szabadságok védelmének és a vallás vagy meggyőződés szabadsága fenntartásának szükségességét. Hangsúlyozza továbbá, hogy az ENSZ megbízatásainak és gyakorlatainak korszerűsítésére van szükség a rendszer hatékonyságának, pártatlanságának és hitelességének biztosítása érdekében.

Támogatja a többoldalú együttműködés kiaknázását az olyan jelenlegi kihívások jobb kezelése érdekében, mint a nemzetközi béke és biztonság fenntartása, a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelem, a fenntartható fejlődés előmozdítása és az emberi jogok előmozdítása világszerte.

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL

Az eljárási szabályzat I. melléklete 8. cikkének megfelelően az előadó kijelenti, hogy jelentésébe olyan észrevételeket foglalt bele, amelyeket a kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás[2] hatálya alá tartozó alábbi érdekképviselőktől vagy harmadik országok hatóságainak – többek között ezen országok diplomáciai képviseleteinek és nagykövetségeinek – alábbi képviselőitől kapott az eljárás tárgyához kapcsolódó kérdésekben a jelentéstervezet elkészítése során:

1. A kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás hatálya alá tartozó érdekképviselők
2. Harmadik országok hatóságainak – többek között ezen országok diplomáciai képviseleteinek és nagykövetségeinek – képviselői

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

Amennyiben a felsorolásban természetes személyek saját nevükkel vagy feladatkörükkel vagy mindkettővel azonosítva szerepelnek, az előadó kijelenti, hogy az érintett természetes személyeknek megküldte az Európai Parlament 484. sz. Adatvédelmi nyilatkozatát (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), amely meghatározza a személyes adataik kezelésére alkalmazandó szabályokat és az említett adatkezeléshez kapcsolódó jogokat.

[2] Intézményközi megállapodás (2021. május 20.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a kötelező átláthatósági nyilvántartásról (HL L 207., 2021.6.11., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).